

Huvudman

Kunskapsförbundet Väst
infomag@kunskapsforbundet.se

Beslut

Datum 2026-06-09

Dnr SI 2026:4087

Sida 1 (5)

Ärendet

Tillsyn av gymnasieskolan Magnus Åbergsgymnasiet 1 i Trollhättans kommun.

Beslut

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Kunskapsförbundet Väst en anmärkning avseende brister rörande tillgång till skolbibliotek samt biblioteksplan. Kunskapsförbundet Väst ska senast den **5 oktober 2026** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i den del det avser bemanning av skolbiblioteket

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.linksöping@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2026:4087) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2026 inlett en tillsyn av Magnus Åbergsgymnasiet 1 i Trollhättans kommun. I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Magnus Åbergsgymnasiet 1 följer gällande bestämmelser om elevers tillgång till bemannade skolbibliotek.

Tillsynen har genomförts den 27 maj 2026 genom intervjuer med elever, personal i biblioteksverksamheten och rektorn samt observationer. Som en del av tillsynen har även huvudmannens biblioteksplan granskats. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Anmärkning

Tillgång till skolbibliotek

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elever, skolbibliotekarier och rektorn samt av observationer framgår att det finns ett bibliotek på skolenheten som är tillgängligt dagligen för alla elever. Vidare framgår av intervjuerna och observationer att bibliotekets verksamhet är samlad i en lokal som hålls ordnad av skolbibliotekarierna och att biblioteket har ett system för utlåning. Det framgår också att utbudet av analoga medier är målgruppsanpassat och att det finns ett varierat utbud av exempelvis skönlitteratur och facklitteratur. Utbudet omfattar även litteratur på moderna språk, mångspråk samt minoritetsspråk. Vidare framgår av samtliga intervjuer och av inkommen dokumentation att elever och lärare använder skolbiblioteket som en resurs i undervisningen. Skolbiblioteket nyttjas i undervisningen, bland annat i samband med gymnasiearbetet. Bibliotekarierna finns tillgängliga för att hjälpa elever att söka information, hitta böcker eller ge tips om litteratur.

Av intervjuer med elever, skolbibliotekarier och rektorn framgår att det saknas ett utbud av digitala medier i skolbiblioteket. De intervjuade uppger att eleverna via sina egna datorer och skolans elevportal har tillgång till vissa digitala medier som exempelvis ljudböcker och olika databaser. Det utbudet finns dock inte tillgängligt i biblioteket.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår bland annat att eleverna i gymnasieskolan ska ha tillgång till skolbibliotek på den egna skolenheten. Med skolbibliotek avses i denna lag en samlad, gemensam och ordnad verksamhet med ett allsidigt och målgruppsanpassat utbud av analoga och digitala medier som ställs till lärarnas och elevernas förfogande för att användas som en resurs i undervisningen. (2 kap. 24 a § skollagen)

Av läroplanen framgår att som pedagogisk ledare för skolan och som chef för lärarna och övrig personal i skolan har rektorn ansvar för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att alla elever får tillgång till och förutsättningar att använda skolbibliotek. (Lgy25, 2.6 Rektorns ansvar)

Av förarbeten till skollagen framgår vidare att för att främja elevernas läsande och medie- och informationskunnighet behöver skolbiblioteken därför inneha såväl analoga som digitala medier. Begreppet medier bör ha samma innebörd som i bibliotekslagen och innefatta både litteratur i olika format och andra kulturuttryck som musik och film (prop. 2012/13:147 s.22)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att verksamheten inte uppfyller författningarnas krav avseende tillgång till digitala medier i skolbiblioteket. Av tillsynen framgår visserligen inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav avseende att det vid skolenheten finns en samlad, gemensam och ordnad biblioteksverksamhet med ett allsidigt och målgruppsanpassat utbud av analoga medier som ställs till lärarnas och elevernas förfogande för att använda som en resurs i undervisningen. Tillsynen visar dock att det i skolbibliotekets utbud saknas tillgång till digitala medier vilket är en brist. Skolbiblioteket ska finnas i en särskild lokal där det bedrivs en genomtänkt verksamhet som ska vara samlad, gemensam och ordnad. Mot den bakgrunden kan digitala medier och digitala tjänster som finns tillgängliga på en annan plats, exempelvis via skolenhetens elevportal, inte ses som en del av skolbibliotekets utbud och innehåll.

Biblioteksplan

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen har inkommit med en biblioteksplan. Av planen framgår bland annat ändamålen för skolbiblioteksverksamheten samt hur skolenheten ska arbeta för att dessa ändamål ska uppnås. I planen anges även exempel på aktiviteter för skolenhetens bibliotek kopplade till målen i planen. Vidare framgår av biblioteksplanen att biblioteket ska bemannas av utbildade bibliotekarier och hållas öppet i den utsträckning bemanningen tillåter. I planen anges inte något om bemanningens omfattning i tid eller någon information om när skolbibliotekarierna ska vara på plats.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår även att varje huvudman ska i en biblioteksplan precisera hur ändamålet med skolbiblioteksverksamheten ska uppnås. En kommun eller en region kan anta en särskild skolbiblioteksplan eller beskriva skolbiblioteksverksamheten i den biblioteksplan som den ska anta enligt 17 § bibliotekslagen. (2 kap. 24 c § skollagen)

Av förarbetena till skollagen framgår bland annat att regeringen föreslår att det ska införas ett krav i skollagen på att skolbibliotek ska vara bemannade i sådan utsträckning att ändamålen med skolbibliotek uppnås. I och med att huvudmannen i biblioteksplanen ska precisera hur ändamålet med skolbiblioteksverksamheten ska uppnås ska biblioteksplanen alltså även omfatta bemanningen av skolbiblioteket. Det ska således i biblioteksplanen anges t.ex. hur många timmar i veckan och med vilken frekvens en skolbibliotekarie ska vara på plats. (prop. 2023/24:164 s. 37)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att verksamheten inte uppfyller författningarnas krav avseende biblioteksplan. Av tillsynen framgår visserligen inte annat än att huvudmannens biblioteksplan uppfyller författningarnas krav vad gäller information om hur ändamålen med skolbiblioteksverksamheten ska uppnås. I planen beskrivs ändamålen med skolbiblioteksverksamheten samt aktiviteter som ska genomföras för att uppnå ändamålen. Tillsynen visar dock att saknas information i planen om i vilken omfattning skolenhetens bibliotek ska bemannas, vilket är en brist. I biblioteksplanen ska det exempelvis anges hur många timmar i veckan och med vilken frekvens en skolbibliotekarie ska vara på plats.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Kunskapsförbundet Västs verksamhet vid Magnus Åbergsgymnasiet 1 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller tillgång till skolbibliotek samt biblioteksplan. Utredningen visar att eleverna saknar tillgång till digitala medier i skolbiblioteket samt att det i biblioteksplanen saknas information om omfattningen av skolbibliotekets bemanning. Mot bakgrund av att elevers tillgång till skolbibliotek samt huvudmannens biblioteksplan i övrigt uppfyller författningarnas krav bedömer Skolinspektionen bristerna som mindre allvarliga och finner därför skäl att tilldela Kunskapsförbundet Väst en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Bemanning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens svar på Skolinspektionens frågor inför tillsynsbesöket och av intervjuer framgår att det finns två skolbibliotekarier på skolenheten, varav den ena arbetar heltid.

Av intervjuer med skolbibliotekarier och rektorn framgår att skolbiblioteket är bemannat i sådan utsträckning att ändamålen med skolbiblioteksverksamheten uppnås. Av intervjuer med bibliotekarierna och rektorn framgår att bibliotekarierna har tid och kompetens för sitt uppdrag att arbeta läsfrämjande och utveckla elevernas medie- och informationskunnighet. Via skolbiblioteket anordnas bland annat bokfrukost och bokcirkel. Bibliotekarierna besöker, utifrån lärarnas efterfrågan, klasser i samband med gymnasiearbetet i syfte att utveckla elevernas medie- och informationskunnighet.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att utöver de ändamål som anges i 2 § bibliotekslagen (2013:801) ska ett skolbibliotek främja elevernas läsande och medie- och informationskunnighet. (2 kap. 24 b § skollagen)

Av skollagen framgår att skolbiblioteken ska vara bemannade i sådan utsträckning att ändamålen med skolbibliotek uppnås. (2 kap. 24 d § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Alexander Aleryd

Beslutsfattare
Signerat av: Alexander Aleryd

X Jenny Appelkvist

Föredragande
Signerat av: Jenny Appelkvist